

Meghalt dr. Kukán Ferenc professzor

December 13-án 73 éves korában meghalt dr. Kukán Ferenc nyugalmazott egyetemi tanár.

Ifj. Imre József pécsi szemklinikáján kezdte orvosi működését, az ő haladó szellemű szemészeti iskolájának volt kiemelkedő tanítványa és továbbfejlesztője maradt egész életén át. Később, mint kórházi főorvos, majd mint a Szegedi Orvostudományi Egyetem szemklinikájának igazgatója dolgozott. 1953-tól 1956-ig az egyetem dékánja volt, 1953-1964-ig a Magyar Szemorvos Társaság elnöke. Tevékenységét két ízben jutalmazták a Munka Érdemrend arany fokozatával.

Tudományos munkásságának legfontosabb területe a szem folyadékcsereje volt. A látóhártya vérkeringésének tanulmányozására szerkesztett műszere és a segítségével tisztázott ismeretek világszerte elterjedően vannak. Már 1936-ban egyetemi magántanár lett, 1952-től az orvostudományok kandidátusa.

Szerette az ifjúságot, kitűnő oktató volt. Tankönyvet írt, továbbképző munkájával korszerűsítette klinikájának tanítványainak munkáját. Dékáni működésének eredményeként sokat fejlődött az egyetem. Pályájának legkiemelkedőbb eredménye a szemklinikai újjáépítése volt saját elképzelései alapján, melyek egyesítették a korszerűsítést és a szépségre irányuló törekvéseket.

Tanártársai, munkatársai, betegek, hozzátartozói, barátai, s mindazok, akik ismerték meg fogják őrizni harmonikus egyéniségének emlékét.

Gyorsaság és szakszerűség

Szakigazgatási munka Sándorfalván

Az év vége a számvetés ideje a községekben is. A községi tanácsok ilyenkor tárgyalják meg idén végzett munkájukat, és egyúttal körvonalazzák a következő esztendő fontosabb feladatait.

Sándorfalván a tanács tegnapi ülésén Bálin Sándorné, a végrehajtó bizottság titkárnak beszámolóját vitatták meg. A beszámolóban — miközben számba vette, mit kell még javítani a szakigazgatási szerv munkájában — kiderült az is, hogy az idén sokat javult a tanács szerveinek munkája. Az ügyintézés során mindenképpen igyekeznek biztosítani a törvényességet, a gyorsaságot és szakszerűséget. Megtartják az előírt határidőket is, azt csak egy-két indokolt esetben lépték túl.

Mindez azért is öröndetes, mert egyre több munka járul az apparátusra. Az idén például átlagosan naponta ötvenen fordultak ügyes-bajos dolgaikkal a tanácshoz.

Sokan keresik fel az apparátust nyugdíjúgyben, mióta módosították a nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseket. Nyilatkozatokat, hatósági bizonyítványokat kérnek, kérik munkaviszonyuk igazolását 1939 és 1947 között. Megnőtt a ki- és bejelentezők száma. Főként a községen belüli mozgás — új lakásba költözés — volt nagy, de sokan költöztek el a városba is. Am öröndetes az, hogy többen költöztek Sándorfalvára, mint ahányan elhagyták a községet.

A nagyközségi ranggal szintén együtt járt a munka, a tanács feladatkörök szá-

mának növekedése. Több iparendélyt és építési engedélyt adtak ki. Emelkedtek az adóbevételek is. A tavalyi 1 millió 200 ezerrel szemben az idei adóbevétel meghaladta a másfél millió forintot. Az új rendelkezések sok tekintetben megehezítették a pénzügyi csoport munkáját. Hiszen sokan vannak, akik nemcsak egy helység területén használnak földet, így azután mindegyik tanácsnál adóbevallást kell tenniük. Ez főként a lakosoknak okoz sok kényelmetlenséget.

Sándorfalva nagyközség tanácsa tegnapi ülésén megvitatta és elfogadta a szakigazgatási szerv idén végzett munkájáról szóló beszámolót, és jóváhagyta a tanács és a végrehajtó bizottság 1972-re szóló munkatervét.

Hétköznapiak

A mérleg nyelve

Repül a felvágott, a hús, a szalonna, a mérleg nyelve tiltakozóan remeg. S mire megáll, szegény, már hullhat is vissza a nullára, mert aki a mérleg tulsó felén áll, fejben pillanatok alatt kiszámította a közép-arányt, s már írja is lendületesen a papírra az árat. Hiszen gyors az élet, vár a sor, s már a következő vevő óhajára kell figyelni. S lehet, hogy csak a nem elég korszerű mérlegekben van a hiba, hogy nem mutatják azonnal, el sem billenve a valós eredménytől, a súlyt.

Nem is városi, hanem községi forgalmat lebonyolító boltokról hangzott el egy tanácsülésen, hogy több tízezer forintnyi többletük van, s ugyan miből? Valami olyasmiből, amelyet a mérleg gyakori billegése példáz. Sok dekányi, félédekányi bosszúságból, melyért

az innesső oldalon álló nem is tartja érdemesnek a vitát. Mert minek mondja el, hogy, ha nem dobják, csak teszik a felvágottat, a húst stb., a mérlegre, akkor a mérleg nyelvének könnyebb az igazságot mutatnia. Miért öröljé idegeit a felesleges vitákkal, amelyek gyorsan kettévágott kenyér súlya körül alakulnak ki, vagy éppen arról, érdemes-e magát farsztania az eladónak azaz, hogy leméri a patront?

A mérleg nyelve — egyelőre inog, mintegy példázva a kereskedelem jelenlegi helyzetét. Hiszen többet, jobbat, gyorsabban tudunk vásárolni, mint akár néhány évvel ezelőtt is, csak éppen szívesen tudnánk már az elkerülhető, apró idegességeken, amelyek bárkit érinthetnek.

Meglepetések

A legkellemesebb karácsonyi meglepetések egyike az lesz Tarján lakóinak, hogy új áruház nyílik, hiszen nemhogy az új lakótelepek, de még a régiak sincsenek elenyésztek ilyen szempontból. Aztán az is meglepetés volt, ahogy ez az új áruház hirdeti magát: azt ígéri —, s az ígéret szép szó, —, hogy házhöz szállítja a reggelihez valót, csak éppen meg kell rendelni. Nem is kell külön megemlíteni talán, hogy milyen kockázatot vállal ezzel a szimpatikus ajánlattal, éppen télen, amikor könnyen megeshet, hogy a reggeli kifli, tej csak azután jut el a boltba, hogy a lakótelep kiürült, de ezért még rokonszenvesebb: vállal valami olyasmit, amiről eleddig csak reklám szakkönyvekben olvashattunk az ember Szegeden.

úgy látszik, felkészültek az üzletek, a nyári kirakatszereny óta nem lehetett ennyi szépen kidekorált, csillogó-villogó kirakatot látni, mint éppen most. Így hát az ezüstvasárnapi, valóban méltó maradt nevéhez. S hogy az ezüst csillogása a humort se fedje el, mutogatja magát a karácsonyi kirakatszereny, a játékos karácsonyi kirakatszereny is babák és felhúzható autók között valami meglepetés a kandi gyermekmekseknek. Egy-két pakli kártya. Azokon is — nem a prúdság, hanem a mosoly kedvéért említődik mindez — babák vannak, csak éppen nagyobb gyerekek számára. Egyszóval afféle inkább vetkőző, mint öltöző babák. S csak oda kell képzelnünk a huncut gyerekmosolyt, meg a hangot: Én azt kérem karácsonyra! Veress Miklós

Janka Béla

Szegedi művészek

A Szegedi Nemzeti Színház ebben az évadban három prózai darabot mutatott be. Janka Béla kettőben főszerepet játszott. S ez három szerep, hiszen *Cocteau Az írógép* című bűnügyi játékában az ikerpárt, *Pascal* és *Maxime* figuráját alakította. Foglalkoztatott színész, városzerte ismert, népszerű.

— Ugy érzem, a színház vezetősége megbecsül. Jelentős szerepeket kapok, nincs időm pihenni. Huszonnyolc éves vagyok, sok területen megmértem, sokmindent kipróbáltam a szegedi színház színpadán.

— A sok szerep, feladat közül nem mind egyforma. Biztos vannak kedvesebbek, közelebbiek.

— A legutolsó, a már megvalósult *Cocteau* darabjában a kettős szerep, a ikerpár. Ugy érzem, mostanra érett be a két alakítás. Komoly feladat, és szívesen vállaltam. Bár amennyire hálásnak látszik, annyira nagy erőpróba elé állítja a színészt. A két fiú megformálásánál nem hagyhattam figyelmen kívül, hogy ikerekről van szó, de ennek ellenére más erő mozgatója indultait. *Pascal*, a vidéki gyáros fia, társadalmi helyzetére sértődött, *Maxime* önmaga belső egyenetlensége miatt vívódik. A darabot különösebben nem tartom jónak, nem éppen fényes példája a *Cocteau*-i életműnek. At kellett alakítani a darabot, hogy ma is frissen, elevennek hasson. Szerettem volna érzékeltetni a szerep adta lehetőségeken belül a mi fiatalságunk problémáit is. Erre *Maxime* figurája adott több lehetőséget. Nagyon szerettem *Cocteau*-t, a franciákat. Közel érzem magamhoz a francia irodalmat, a francia színészet játékstílusát. Szíveszideálom is francia, *Gérard Philippe*.

— Hogy éri magát egy fiatal színész Szegeden, 140 kilométerre a „Kánaántól”?

— Ami igaz, az igaz. Ebben az egycentrumú országban érződik a vidék minden kellemetlensége és hátránya. Hacsak nem kap a színész jelentős és szép feladatokat, ha csak nem játszik annyit, mint én. Ugyanakkor azt is el kell mondanom, hogy egy fiatal mű-

vésznek kell a rádió, a televízió, a film országos nyilvánossága. Számos esetben előfordult, hogy színházi elfoglaltságaim miatt kellett lemondanom rádió-, tévé- vagy éppen filmszerepet. Szegeden jól érzem magam, a városban kellemes megnyilvánulásokkal találkozom. Ismernek, szeretnek. Ideköt családom, és ideköt színészi munkám, hivatásom. Nincs szándékomban megválni Szegedtől, nem akarok mindenáron Pestre kerülni. Szegeddel kapcsolatban egyetlen igényem van: jó lenne, ha a város lakói kicsit jobban szeretnék a színházat.

— Konkrétan?

— Többen jönnek el a színházba, és maguk döntenek el, tetszik-e az előadás vagy nem, jók-e a színészek vagy gyengék. Azoknak pedig, akik azért nem járnak színházba, mert már nem kaptak premier-bérletet, azt mondanám, hogy a nyolcadik, tizedik előadás sokszor jobb, érettebb, mint az első a bemutató. Szeretném, ha a szegedi közönség nem háborogna föl a színpadon elhangzó apró-cseprő gormbaszavakon akkor, amikor élvezettel nézi a *Kalóz menyasszonya* című film sikamlós történetét a moziban.

— Nem kérték még számon, miért nem csinál önálló estet? Hiszen a fiatal művészeknek ez már szinte kötelező.

— Ért ez a vád. Fiatal színész vagyok, miért nem tartok előadást? Egy előadóestnek nemcsak mondanivaló kell, hanem kristályosodott, megérlelt és le-

tisztult mondanivaló, mely bármikor, bárhol helytáll önmagáért és értem. Az előadásom kész van, *Nyílt levél* a címe. De nincs időm. Sokkal több energiát követel, mint egy színpadi szerep. Az előadás összeállításja, rendezője és szereplője is egyedül én vagyok. És ez nagy felelősség. Ugy tervezem, februárban állhatok önálló estemmel közönség elé.

— A következő új feladatok, új szerepek?

— Két szerepről beszélhetek. Az egyik a nagyon kedves apaszerep, hiszen egy öthónapos kislány boldog apja vagyok. A másik a színház januári bemutatójával függ össze, *Dario Nicodemi Tacsok* című művből készült szellemes musical comedie-nek főszerepét játszom.

Tandi Lajos

Új közúti híd a Balaton északi partján

Új hidat avattak szerdán a balatoni úttörővárost átszelő M 71-es úton. A 38 méter hosszú és 12 méter széles vasbetonhíd lehetővé teszi, hogy a 380 holdas területű úttörőváros életét ne zavarja az M 71-es számú útvonal nyáron rendkívül eleven gépjárműforgalma. Az úttörőváros épületei ugyanis a közúttól jobbra levő területen helyezkednek el, s ezért a bal oldalon levő balatoni strand, a hajókikötő és számos egyéb objektum megközelítése csak a közút forgalmi veszélyei közepette lett volna lehetséges. Az új híddal megszüntették a közút vízszintes keresztirányú forgalmát, az úttörőváros lakóinak helyi közlekedésére pedig a hídlábak között képeztek ki utat.

A 7 millió forintos beruházással egyben korrekcióit is végrehajtották az M 71-es számú útvonalon. A híddal összefüggően felépített 600 méter hosszúságú útszakasz enyhébb ívben kanyarodik az 57—58-as kilométer jelzésű területen.

Közös kulturalis program

A Magyar Tudományos Akadémia Pécsen működő dunántúli tudományos intézete és az újvidéki Hungarológiai Intézet között megállapodás született közös kutatási program megindítására. Mindkét intézetnek ugyanis olyan konkrét tudományos feladatai is vannak,

amelyeknek földrajzi, gazdasági, történelmi, nyelvészeti és kulturális vonatkozásai az országhatáron túlra terjednek. Többek között a magyar és a délszláv kapcsolatok 1848—1919 közötti alakulását kutatják. A dokumentumok gyűjtése már meg is indult.

Vesztett rókák

A Zala megyei Közegészségügyi és Járványügyi Állomás figyelmeztető felhívása szerint vestett rókák jelennek meg a Zala folyó völgyében, több község határában. A beteg ragadozó egészen a lakóházakig merészkedik. (MTI)

KÉPERNYŐ Médeia

Jean Anouilh maga osztja fel műveit „rózsaszín” és „fekete”, „csillogó” és „csikorogó” darabokra: a kötetekben is így csoportosított drámák formában, hangvételben eltérnek egymástól, tartalmuk azonban alig változik. Műveiben megkérdőjelezi az ember boldogságának lehetőségét. Hőseit belső törvényszerűségei kergetik halálba.

Klasszikus tárgyú drámák közül a *Médeia*t láthattuk kedden, késő este a képernyőn. Anouilh „átszabja” a klasszikusokat, meghamisítja, felhívítja, erőszakosan modernizálja az eredeti szövegeket — hangzott nem egyszer a nemzetközi kritika vádja. A tévében már bemutatott *Antigoné*, most a *Médeia* arról győz meg bennünket: újjáteremti. Mai, eleven, megrendítő színművek ezek.

A *Médeia* a „fekete” drámák közül való. Hősei, *Médeia* és *Iaszón* a boldogságkeresés különböző útjait járják, egyiküké sem vezet célhoz. A szenvedélyes, lázadó, kemény, „barbár asszony” vállal minden bűnt és érzelmet. Amikor már tudja: gyilkos lesz és öngyilkos, kiszakad belőle a kiáltás: „Végre élek!” Önmaga megvalósításának azonban nincs lehetősége ebben a világban. Itt hiábavaló a lobogása, sorsa: halál. Iaszón is önmaga akar lenni: ember, boldog ember. Azt hiszi, ha úgy él, ahogy a „többiek”, megalkuszik: eléri célját. Ezért menekül közös bűneik terhe alól, de az ő hideg józansága sem emberszabású. Arra jó, hogy tudja, falat kell építenie maga köré, amely elzárja a „semmitit”, a világtól.

S. E.

Sütőipari bemutató Mórhalmon

A szegedi járás legfiatalabb és egyúttal legmodernebb sütőüzeme Mórhalmon dolgozik. Tegnapi bemutató a községben a Magyar Élelmiszertudományi Egyesület sütőipari szakosztálya és a Csongrád megyei Sütőipari Vállalat — az üzem tulajdonosa — bemutatót és anketót rendezett.

A bemutatón mintegy százötven sütőipari szakember vett részt, működésük közben tekintették meg az üzemet. A berendezésekről a szállító, lengyel gyár képviselője adott tájékoztatást, ismertette azok műszaki jellemzőit, az alkatrészügyellátás helyzetét.